

Lackfi János

Egymondatok

December 1. A végénkben van egy tapadókorongos, szomorú akasztó, egy olvasószemüveg lóg rajta, mely aztán folyton elenged, és leájul a falról, újra vissza kell cuppantani, amúgy meg hálaadás-napi családi ebéd zajlott lányoméknál hatalmas nevetésözönnel, bújócskázással, babakurjongatással, plusz láttam videót egy lányról, aki megevett egy jókora akváriumnyi sültkrumplit egyvégtében, de mivégre?

December 2. Én már akkor megkaptam a karácsonyi ajándékomat, amikor az adventi vásárban megpillantottam azt a kisbabát, aki egyetlen szívbillentyűvel született, félvelesen műtötték, altatásban tartották, a sebe elfertőződött, lázasan vergődött élet-halál közt, és akiért nap mint nap imádkozunk sokan hónapok óta, most pedig az anyukája hátán nézelődött hordozóban, makkegészséges, már szopik is rendesen, nekem meg kicsordult a könnyem, láttam a Kis Jézust Heródes pribékjei elől megmenekedni.

December 3. Apakötet bemutató, hálás vagyok a nemzedékről nemzedékre szálló áldásokért és átkokért, mert én dönthetek, melyiket teszem le, és melyiket viszem tovább, és hálás vagyok szétszórt apáimért is, akik különböző férfiakban, tanároknakban, sporttársakban, segítőkben megadták azt, amit apámtól nem kaptam meg, hiszen ő, ahogyan sem én, sem senki más, nem volt tökéletes.

December 4. Ágazati költeményt írtam a gáz- és villanyműveknek, háromszázharminc dolgozó tapsolta lelkesen, amikor próbáltam életszagúan, frissen, izgalmasan megfogalmazni egy alkalmi versben, mi is az ő munkájuk, mit köszönhetünk nekik, és bárki nyugodtan eltarthatja finnyásan a kisujját, akkor is állítom, jó, hogy a költészet olykor piacképes termék lehet, nem csupán a humánelit kiváltsága.

December 5. Miért a pipacs, miért a pipacsok, miért a pipacsözön jut most eszembe, ami nyáron elárasztja a mezőket, az útszéli árkokat, tékozlón, sebzetten, önfeledten, az Úristen eszelős zöldmezős beruházása, hát mondjátok, egy-kettő, esetleg egy-két csokor nem lett volna elég ebből a röpke és lázas tébolyból, mely két pillanat alatt elvirágzik, hát mi folyik itt, kérem, csuromvér szeretet még a csapból is, még a földből is?

December 6. Hó és halál helyett inkább hó és hála, bevezetném a hóhála fogalmát, ezt az égből alácsilingelő jóságot és tisztaságot igazából nincs mód érdemben megköszönni, eláraszt mindent és forgalmi dugókat gerjeszt, foltos lesz tőle az ünnepi cipő és izgalmassá teszi, kiérek-e feleségemmel és kislányommal a reptérre, de cserébe olyan vakító evidenciát ad, amit hosszan dédelgetek markomban, mint egy gyöngyszemet, és csak este engedem ki a kezemből.

December 7. Felébredés előtti álmomban még kicsik voltak gyermekeink, és beszabadultunk családostul egy csodás kis franciaországi házba, próbáltam elnézést kérni a tulajtól, egy idősebb nőtől, kiterelgetni a kölköket az összes szobákból, ahová beszabadultak, közben viszont döbönt ámulattal szemléltem a lenyűgöző sziklafalat és hegyoldalt, mely közvetlenül a kert végében magasodott, képtelenség volt elhagyni ezt a vadidegen telket, hiába a helyzet iszonyú kínossága.

December 8. Hogy hozzászokik az ember a nyomorúsághoz, mely itt dörömböl a házunk kapujában, ó, Uramisten, pedig ez nem is háború vagy hajléktalangond vagy migráció, egy egyszerű számár sóvárog bögve párja után napjában sokszor, szerencsétlen és magányos és kanos, így kínlódik, pedig a számár nem akármilyen állat, ott állt Jézus jászlánál és Virágvasárnap is számár vitte be őt Jeruzsálembe, a halálba, a dicsőségbe!

December 9. Kéziratokat égettem, ami barbárságnak tűnhet, de sokat írok, lehetetlen annyi mindent őrizni, ott álltak a teraszon halomban a beázott dolgozószobámból kimentett papírkupacok, dossziék, sebtében kimentettem közülük ezt-azt, találomra szinte, így is maradt vagy száz teleírt kis füzet, nagyon erős érzelmi hullámvasút volt harminc év munkájának lenyomatát, látni mindazt, ami formált engem, amint felizzik, ellobban, még ha így is van jól, szinte másnaposan ébredtem, na tessék, a múltam jól berúgott.

December 10. Hazahozom a vásárlást, és elhatározom, hogy most másképp csinálom, mint eddig, nem sietősen és ezer kézzel szórom be a helyükre a dolgokat, paradicsomkonzervet, mirelitet, felvágottat, kenyeret, zöldséget, sajtot, miegyebet, nem türelmetlenül és vadul, ahogy szoktam, hanem mintha ajándék gyanánt, egyesével ámulnék körbe mindent, jó, nem ilyen bárgyún, de mégis örömmel, hogy ez a miénk, táplálni fog, finom lesz, életünké, vérünké válik, hálás vagyok érte.

December 11. Egy számjegy ugyan mit számít, nos, semmit sem, de ha egy-gyel több nullát írok a villanyszámlához utaláskor, az elég szépen leüríti az egyenlegünket, jól benéztem, most kunyerálhatom vissza az összeget a szolgáltatótól rimánkodva, kapok is rögtön egy automatikus üzenetet, ne csüggedjek, hamarosan foglalkoznak ám az ügyemmel, és nem is csüggedek, de azért kicsit lehervadok, izgulok, átkozott figyelemzavar, persze ez megeshet bárkivel, de nem bárkivel esett meg, hanem velem.

December 12. Mindig ámulatba ejt és ellenállhatatlanul vonz az a vörösen izzó téglatest, cserépkályhánk tűztere, mely kifelé olykor New Yorkivilágított felhőkarcolóit modellezi, máskor a Vezúv kráterét vagy a lemenő napot, és nem tudok nem tudomást venni szüntelen áradásáról, ahogy házunk melegét táplálja sugározva, régebben gyermekeim is úgy tapadtak a zöld kerámiára, mintha csigák lennének.

December 13. Hálásnak lenni a minden sarkon leskelődő tragédiáért, amelyek nem következtek be, pedig annyi erővel, ahogy baleset történik baleset után, simán megeshettek volna, minap a szinte üres parkolóban helyemről kiállva elhülten állapítottam meg, hogy mégis volt mögöttem egy mikrobusz, aminek laza természetességgel hajtottam neki, pár centin múlt, hogy el nem trafáltam, persze lehet nem hinni az őrangyalokban, de az sem könnyíti meg a munkájukat!

December 14. A szupermarket parkolójában egy doboz tojás kiesett a bevásárlókocsinkból, és az aszfalton összetört, mindössze három darab maradt épen a tizből, szinte sírtunk, miközben kidobtuk, feleségemnek eszébe jutott, hogy egyszer látott egy kis, koszos, majdnem-hajléktalan zsámbéki nénit, amint hátraoldalgot a zöldségesek szemetéhez, óvatosan körbekémlelt, majd mohón kiszűrcsölte egy törött tojás belsejét.

December 15. Hangoskönyvben hallgatom Radnóti visszaemlékezését gyerekkorára, elbeszéli, hogy szülei kiküldték hűgával együtt a közeli térre játszani, ott látták egy ember nyilvános kivégzését, gyerekkoromban én is mennyit járkáltam egyedül másodikos koromtól, gyerekeink közül volt, aki már oviból egyedül jött haza, nem értem, hogyhogy nem féltettük, most a negyedikes lányomért mindennap megyünk a suliba, rámtör a frász, ha elképzelem, hogy egyedül bóklászik, kérdés, mi lettünk-e paranoiások vagy korunk az.

December 16. Addiktív dolog a siker, még-még-még akar belőle az ember, na, a mai nap elkényeztetett, könyvem új kiadása kapcsán kiderült, egy meglőtt férfi Caminójára vitte lelki olvasmányának, egy gimnazista lány a sulirádióban adta elő folytatásokban barátnőivel, és többen is jelezték újrátöltött (újrátört) Diótörő-mesém kapcsán, hogy könnyeztek az Erkel-színházbeli koncert-előadáson.

December 17. Berzsenyi Fohászkodása talán a legszebb magyar istenes vers, édesanyám választotta nekem szavalóversenyre, utólag gyanítom, hogy nem vallásos buzgalomból, ilyesmivel nem lehetett vádolni akkoriban, a létező-szocialista iskolai zsűri orra alá akart klerikális borsot töretni velem zsványul, ám én ezt nem érzékelttem, megbirkóztam az archaikus textussal, alapködként égett belém, a gyönyörű világörökség-helyszínen, az ausztráliai Blue Mountains csúcsán is eldaloltam, most pedig feleségem meglátta szakasztott ugyanezt a költeményt dédanyja szakácskönyvének elejére beírva, micsoda utazások ezek!

December 18. Miniszivárvány, a Szövetség pecsétje jelent meg egy találomra asztalon hagyott szerződés peremén, a gyerek beteg, a leadandók szorongatnak, a futár mindjárt jön a csomagokért, imáimban el vagyok maradva, de Ő velem van így is, ebben is, persze, tudom, tudom, a fénytörés merő véletlen, de akkor vajon miért ütökzöm bele újra meg újra, netán Istennek elfelejtettek szólni, hogy Kis Pista szerint ő nem létezik, így aztán mindig van szegény...

December 19. Ha rágózom, kiakad az állkapcsom és kattogni kezd, ha megdörgölöm a szememet, időnként csipogó hangot hallat, ettől szeretteim frászt kapnak, fel tudom vonni csodálkozva csak a jobb szemöldökömet, rengeteget gyakoroltam, mára a készség személyiségem részévé vált, hát ilyen apró beidegződésekből áll össze mindegyikünk.

December 20. Interjúban kérdezték többször is, milyen tanácsot adnék érettebb fejjel huszoneves önmagamnak, annyi jutott eszembe, hogy némi önismeret tanulására buzdíthatnám egykori énemet, ne osztogassak öntudatlanul is annyi sebet kapcsolataimban, újabban viszont rájöttem, két imában Istentől kapott gondolat is hasznos lehetne annak az ifjúnak: egyrészt nem azért küldtek a világra, hogy véleményem legyen, hanem hogy kapcsolódjak, másrészt meg „semmi se jár, minden öröm”.

December 21. A világ rendeltetészerű használatában nem vagyok jó, ha egy tasakon meglátok egy szaggatott vonalat és egy olló-ikont, ez semmiféle értelmes üzenetet nem küld agyamnak, automatikusan tépni, gyötörni, marcangolni kezdem a csomagolást foggal-körömmel, csak mostanában léptem furamódon a megbölcösülés útjára, instant lecsapom a bennem hözöngő zsebforradalmárt, ollót ragadok, és nyissz, elegánsan bontom a zacskót.

December 22. Lányomért és unokámért megyek Gyömrőre, az előttem haladó kocsi befékez, hatalmas, szénfekete vaddisznó csörtet keresztül az úton, még négy kisebb követi, ám az utolsó megriad, visszafordul, nem kel át előttünk az útpályán, én meg akármennyit forgatom magamban ezt a jelenetet, arra jutok, én voltam az ötödik, aki idestova egy éve, karácsony szent napján visszafordultam a szívrohamból, a halálból, és elindult az új életem.

December 23. Tegnap a Zeneakadémián Csajkovszkij Diótörőjét hallgattuk meg, színész olvasta fel mai mesémet, mely arról szól, mihez kezdene egy huszonegyedik századi kisgyerek, ha fából faragott dióroppantó vitézt kapna ajándékba, aztán zakózsebemben kotorászom, és előkerül a Mozart-zenéhez írott Parázsfuvolácska-darabomra szóló jegy, egy évvel ezelőttről, épp a szívrohamom előtti napon néztük meg lánnyal, unokámmal, akkor ugyanúgy nagy hó hullott hirtelen, mint most is.

December 24. Ma vagyok egyéves, kerek egy esztendeje hoztak vissza a szívrohamból, tegnap jókora hóembert építettem, pontosan mint egy éve, de Julcsi lányom kérlelt, hogy csináljunk Szentcsaládot, ne csak egyetlen figurát, én mondtam, inkább megyek begyűjtani, de végül csak csináltam egy Máriát is, ő meg Kisjézust, kigyógyította hóemberem magányosságát, jelképpé lett az egész, az én Józsefem ugyan gyorsan szétesett az olvadásban, Mária is erősen megroggyant, de még tartja magát.

December 25. Szenteste énekeltünk karácsonyira átírt népdalaimból, indiai vejem is velünk volt, lengyel szokás szerint ostyát törtünk, mindenki mindenkiéből, és bocsánatot kértünk minden óévi bántásért, aztán elolvastuk a szeretetleveleket, mindenki ír mindenkinek, benne megfogalmazva a hálát, amit egymásért érzünk, szem nem marad szárazon, szuper ajándékokat kapunk, egyik lányomtól biankó mozijegyet, amit vele együtt használhatok fel, tetszésem szerinti filmre, másik lányom retró múzeumi belépőt, brunchöt és bowling-partit adott, ahová férjével együtt várnak minket.

December 26. Cserépkályhával fűtünk, és elfogyott a tornáca felrakott fa, talicskával kellett hordanom a tornácon lévő tárolóba, friss téli napsütés, a magam mögött hagyott betegség utolsó, felszakadó köhögései, imádság, mely felszaggatja lelki lerakódásaimat, lassú harc, kitartó munka, amíg hasábról hasábra nő a rakás, könnyebbednek a légútjaim, a lelkem, már házasság Dorottya lányom is itthon van, jólesik, hogy besegít a fapokolásba, az ő érdeme is lesz a forróság, a tűz az elkövetkező estéken.

December 27. Napfényes, kései névnap reggeli, házi hamburgert csináltam, hozzá Erdinger alkoholmentes búzasört iszom, mobilról a The Petersens családi bluegrass-banda muzsikál nekem, tízéves Julcsi lányom meg nehezményezi, hogy össze-vissza beszélek, miért mondom, hogy van virsli, ha nincs, meg hasonlók, mire én, hogy az én össze-vissza beszéléséből élünk, mások ezért fizetnek, ő meg itt méltatlankodik, mire ő előveszi kis piros bőrrerszényét, és az asztal sarkára helyez egy fényes ötforintost, hogy lássam, ma is kerestem az összevisszámmal.

December 28. Felhív egy kedves olvasó telefonon, hogy itt van Zsámbékon, messziről jött, szívesen dedikálná velem a kötetet, amit kapott, kérdezősködött az utcán, volt, aki azt mondta, már elköltöztem, más meg rögtön megadta a telefonszámomat, így aztán a kapuban csaptunk egy verőfényes aláíró-partit, kis település vagyunk, falunak város, városnak falu, egyszer egy belga pap barátom érdeklődött a végállomáson, nem ismernek-e, mire valaki felhozta hozzánk, dehogyan hasonlíthatnám magam Michelangelóhoz, viszont ő csak akkor vett át levelet, ha nem állt a borítékon egyéb, mint a neve, plusz Róma, amúgy nekem is jött már levelem Zsámbékra pusztán a nevemmel ellátva.

December 29. Tegnap az utcán nekem jött egy fickó, és nemhogy bocsánatot kért volna, még elkezdett ocsmányul káromkodni és ütlegetni, de erősebb voltam nála, jól helybenhagytam, levertem a földre, belerúgtam, és azt kiabáltam, ilyen büdös bunkó mindenki ebben az országban, és tudom is, kik tehetnek erről, majd jól megírom, mert az én szavam messzire hallatszik, persze nem történt ilyesmi tegnap, nem vagyok azt a típusú értelmiségi, aki kötelességének érzi minden nap felháborodni, igyekszem éldegélni békében, a családommal meg az írással foglalkozni, és ennyi.

December 30. Nagy kávéívó vagyok, feleségem viszont nem szereti, így sose hittem volna, hogy őt is a kávénak köszönhetem, de most kiderült, hogy mi-

kor édesanyja kétéves kislányként már-már éhen halt a második világháború idején, nagynénje pedig rejtélyes úton-módon beszerzett kávészemeket pörkölt a konyhában, valaki felkiabált az utcáról, hogy tejet adna cserébe a kávéért, s végül az üzlet megkötött, anyósom életben maradt.

December 31. Sистерgő év volt, Maxi unokám egyéves szülinapja kerti medencepartival, Julcsi első áldozása csupa lélekkel, templomszentelés éneklő kövekkel Gödöllőn, teltházás fellépések muzsikával a Müpa, a Magyar Zene Háza, a Zeneakadémia színpadán, Highlights of Hungary nagyköveti munka, kastélyparki felolvasóséta Fehérvárcsurgón, Medveles-bemutató élethosszi apa-fiú küzdősporttal, tekintélyes Stephanus-díj, csodás saját Vakvarjú-menü, fiatalok fergeteges miséje dalaimmal Tatán, tizenkétfió megtekintés a Facebook-oldalamon, kreatív írás-tanfolyam áradó örömmel, könyvek, felolvasások, és a mindent eldöntő kezdet: újjászületés a szívroham után, Füreden, a végtelent felsőfokon, folyékonyan beszélő Balaton partján!

STAMLER LAJOS: Kiállítási enteriőr

